

شماره: ... ۹۰/۵۱۴
تاریخ: ... ۱۳۹۱/۰۳/۱۶
پیش: صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت بر کاته»
دیبر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینویسیله گزارش جلسه پانصد و نودم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۱/۳/۱۴ مشتمل بر ادامه رسیدگی به لایحه آیین دادرسی کیفری ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به لایحه آیین دادرسی کیفری مصوب کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس شورای اسلامی اعداد شده از سوی شورای محترم نگهبان.

ایراد ۱۰: ماده ۱۹، تبصره: کارکنان وظیفه، ضابط ... .

بررسی: ۱- نظر بعضی از اعضاء این بود که اطلاق مسئول دانستن ضابطان از جهت شمول نسبت به فرضی که ضابط به طور کامل به وظیفه خود عمل نموده است و مسامعه از ناحیه کارکنان وظیفه بوده است - مانند رشوه گرفتن و سرقت هنگام بازرسی منزل متهم - خلاف شرع دانسته شد.

در مقابل نظر بعضی دیگر از اعضاء این بود که کارکنان وظیفه تحت نظارت و تحت امر ضابط قضائی عمل می‌کند و بر ضابط لازم است که کسی را به عنوان مأمور وظیفه تحت امر خود انتخاب نماید که کاملاً سالم و مقید به مسائل شرعی باشدو لذا در تخلف کارکنان وظیفه در انجام اقدامات انجام شده در حیطه مسئولیت ضابط، ضابطان نیز مسئول می‌باشند و با اصلاح بعمل آمده این ایراد وارد نیست.

۲- با اصلاح بعمل آمده ایجاد شورای محترم نگهبان بطور کامل رفع نشده است و چه بسا این ابهام باقی بماند که مسئولیت ضابط نافی مسئولیت شرعی - نه قانونی - کارکنان وظیفه باشد.

ایراد ۱۱: ماده ۱۳: احراز عنوان ... .

بررسی: همان‌گونه که در جلسه ۵۴۱ مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان بیان شده است عدم معتبر دانستن اقدام افراد عدول و مورد وثوق جهت حفظ آثار و علائم جرم و جلوگیری از، از بین بردن صحنه جرم، به مجرد اینکه ایشان فاقد کارت ویژه ضابطان می‌باشند خلاف شرع می‌باشد.

ایراد ۱۲: ماده ۱۴: ضابطان دادگستری اختیار ... .

بررسی: نظر یکی از اعضاء آن بود که ایراد شورای محترم نگهبان نسبت به موارد عدم دسترسی به مقام قضائی و عدم ضرورت در نگهداری متهم به قوت خود باقی است.

ایراد ۱۳: ماده ۱۴: ضابطان دادگستری به محض ... .

بررسی: نظر بعضی از اعضاء این بود که مستفاد از اصلاح بعمل آمده آن است که در فرض عدم وجود قرائن و امارات قوی نمی‌توان متهم را بازداشت نمود و حال آن که اطلاق نفی حق بازداشت از جهت شمول نسبت به احتمال یا محتمل قوی باشد - مانند کودتا و ترور - خلاف شرع می‌باشد.

ایراد ۱۷: ماده ۱۶: تخلف از مقررات ... .

بررسی: در فرض رفع ایرادات معموله، ایراد برطرف شده است.

جمهوری اسلامی ایران
جمع‌شوریٰ فقهی شورای نگهبان

بیان

شماره: ۱۴۰۵/ف/۹۰
تاریخ: ۱۶/۰۳/۹۱
پیش: صلوات

ایراد ۱۸: ماده ۵۶: هر گاه کسی اعلام کند که ....

بررسی: هر چند با اصلاح بعمل آمده ایراد شورای محترم نگهبان رفع شده است لکن به نظر بعضی از اعضاء شروع در تعقیب شخص به مجرد اعلام وقوع جرم از طرف ناظر- در جرائم غیر قابل گذشت- چه بسا خلاف آیه شریفه: «... لاتجسسوا» باشد.

ایراد ۲۲: ماده ۹۶: انتشار تصویر و سایر ....

بررسی: ۱- ظاهراً در اصلاح بعمل آمده اشتباہی رخ داده و منظور آن است که: «طريق دیگری برای دستیابی به آنان موجود نباشد» و گرنه ایراد رفع نمی‌شود.

۲- اضافه نمودن این مطلب که «طريق دیگر نباید مفسدہا ش بیش از طريق مذکور در بند الف ماده باشد.» جهت رفع ذیل ایراد شورای محترم نگهبان لازم است.

ایراد ۲۳: ماده ۱۰۰، تبصره ۲: اوابه اسناد و مدارک ....

بررسی: ایراد شورای محترم نگهبان اطلاق داشته و شامل مورد اطلاع پیدا کردن شاکی در غیر موارد منافی عفت و جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور نیز می‌شود و لذا اصلاح بعمل آمده رافع اطلاق ایراد شورای محترم نگهبان نمی‌باشد. (اکثر اعضاء)

ایراد ۲۸: ماده ۳۳۱: ضابطان دادگستری ....

بررسی: با اصلاح بعمل آمده ایراد دیگری مطرح می‌گردد و آن اینکه برای منع ورود و خروج تحقق ضرورت لازم است و در فرض عدم احراز ضرورت، نمی‌توان از ورود و خروج جلوگیری نمود و پیشنهاد می‌گردد که ماده این‌گونه اصلاح گردد: ... و در صورت ضرورت از ورود و خروج افراد جلوگیری شود.

ایراد ۲۹: ماده ۱۴۵: در صورتی که متصرف منزل ....

بررسی: با اصلاح بعمل آمده ایراد شورای محترم نگهبان رفع گردیده است ولکن اصلاح مذکور مستلزم تحمل هزینه اضافی به دولت بوده و خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد.

ایراد ۳۱: ماده ۱۴۹: مالی که نگهداری آن ....

بررسی: بخش دوم ایراد شورای محترم نگهبان (همچنین در مواردی که مدعی مالکیت ...) رفع نشده است.

ایراد ۳۳: ماده ۱۹۵: متهم می‌تواند در مرحله تحقیقات ....

بررسی: اصلاح بعمل آمده رافع ایراد شورای محترم نگهبان نسبت به امور خلاف منافی عفت نمی‌باشد.
توضیح اینکه در این جلسه تا پایان ماده ۱۹۰ بررسی شد و با اصلاحات بعمل آمده سایر ایرادات شورای محترم نگهبان نسبت به مواد سابق رفع شده است.